

2014-04-30

Dnr 511-28011-2013

1267-210

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
Jonna Nilsdotter
010-224 17 24
jonna.nilsdotter@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Rövarekulan i Höörs kommun

Länsstyrelsen har utarbetat förslag till en reviderad skötselplan för naturreservatet Rövarekulan i Höörs kommun. Beslut om bildande av naturreservatet togs den 18 december 1975. Beslut om en reviderad skötselplan togs den 30 april 2014.

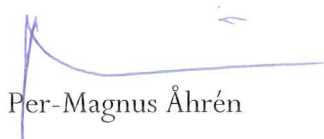
Skötselplaneförslaget har remissbehandlats.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen 2014-04-30 för naturreservatet Rövarekulan (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, beslutande och Jonna Nilsdotter, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Jonna Nilsdotter

Bilagor

1. Skötselplan för naturreservatet Rövarekulan, 2014-04-30
2. Sändlista
3. Hur man överklagar

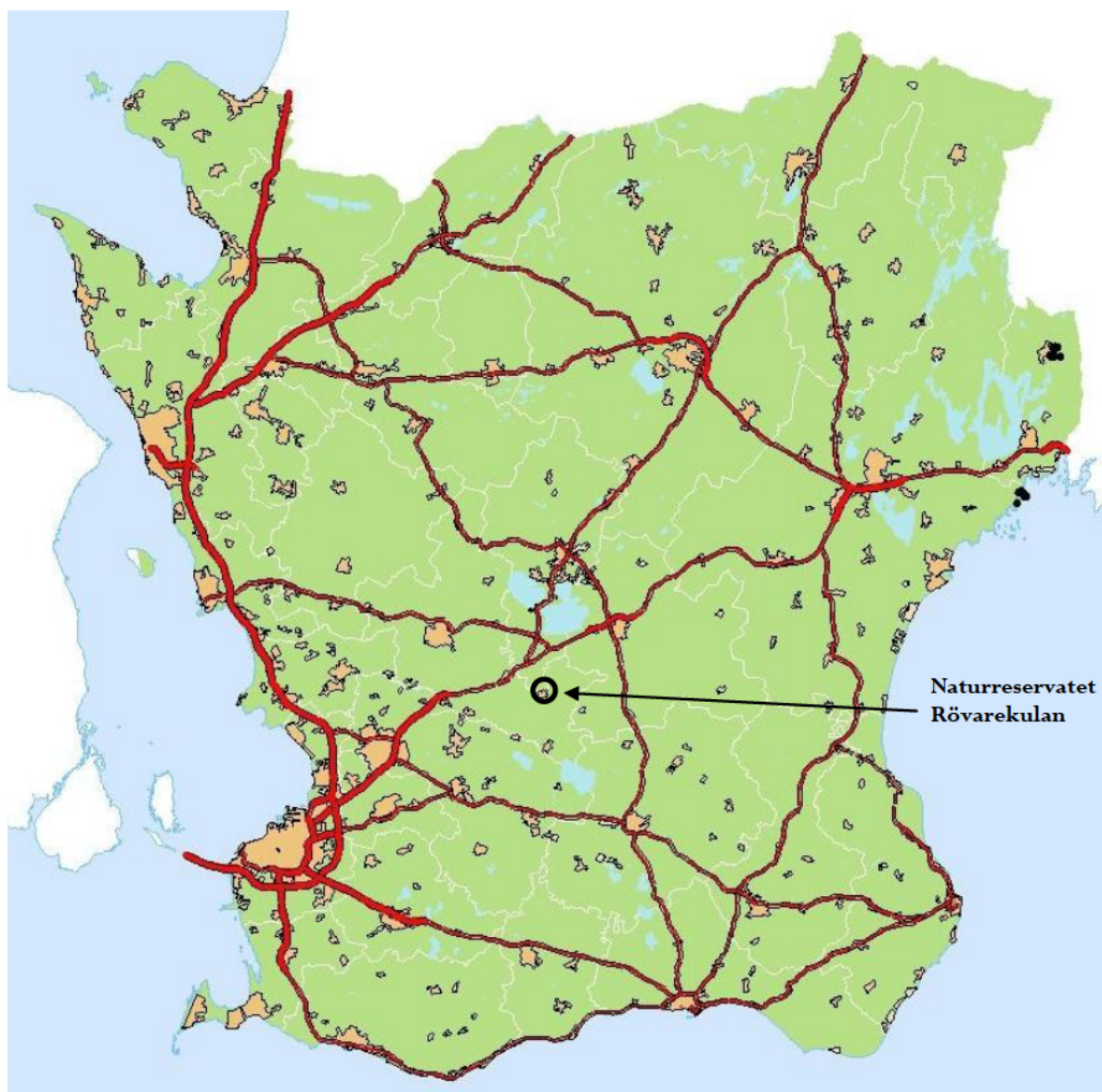

Länsstyrelsen
Skåne

Skötselplan för naturreservatet Rövarekulan

-Höörs kommun, SKÅNE LÄN

Diarienummer: 511-28011-2013, 1267-210

Beslutsdatum: 2014-04-30

Titel: Skötselplan för naturreservatet Rövarekulan

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Jonna Nilsson

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tfn: 010 - 224 10 00
skane@lansstyrelsen.se

Copyright: Länsstyrelsen i Skåne län. Innehållet får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan. Foton där inget annat anges: Jonna Nilsson

Layout: Länsstyrelsen i Skåne (och författaren)

Omslagsbild: Bråån slingrar sig igenom ravinlandskapet i Rövarekulans naturreservat.

Innehållsförteckning

Inledning	6
1. Syftet med reservatet	7
2. Beskrivning av området	8
2.1 Administrativ data	8
2.2 Natura 2000-området Rövarekulan	10
2.3 Allmän beskrivning och bevarandevärden	12
2.3.1 Geomorfologi och hydrologi	12
2.3.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	12
2.3.3 Biologi	14
2.3.4 Friluftsliv	17
2.3.5 Vad kan påverka området negativt	18
3. Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning	19
3.1 Övergripande mål och bevarandemål	19
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	20
4. Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområden	21
4.1 Skötselområden	21
4.1.1 Skötselområde 1 Svämlövskog	21
4.1.2 Skötselområde 2 Ängsbokskog och hedbokskog	22
4.1.3 Skötselområde 3 Utvecklingsmark—bokskog	25
4.1.4 Skötselområde 4 Blandskog, kantzoner	26
4.1.5 Skötselområde 5 Torra, kultiverade betesmarker	27
4.1.6 Skötselområde 6 Betade fuktängar och rikkärr	28
4.1.7 Skötselområde 7 Högörtäng/fuktäng	30
4.1.8 Skötselområde 8 Trädklädda betesmarker	31
4.1.9 Skötselområde 9 Vattendrag, Bråån	31

5.	Friluftsliv	33
5.1	Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar	33
5.2	Vägvisning	33
5.3	Vägar, stigar och leder	33
5.4	Renhållning och sanitära anordningar	33
6.	Jakt och fiske	34
7.	Utmärkning av naturreservatets gräns	34
8.	Tillsyn	34
9.	Dokumentation och uppföljning	34
9.1	Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	34
9.2	Revidering av skötselplanen	34
10.	Kostnadsansvar och prioriteringar	35
11.	Källor	36
Bilagor		
Bilaga 1	Rödlistade arter	38
Bilaga 2	Områdesavgränsning	40
Bilaga 3	Natura 2000-naturtyper, samt övriga naturtyper	41
Bilaga 4	Skötselområden	42
Bilaga 5	Skötselområde 1: förslag	43
Bilaga 6	Anläggningar och fornminnen	44
Bilaga 7	Fastighetsförteckning	45

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Beslut om bildande av Rövarekulans naturreservat togs år 1975. För att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, det vill säga den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare, arrendatorer och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, till exempel en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

Minnessten från kung Oscars besök i Rövarekulan år 1836.

1. Syftet med reservatet

Syftet med vården och förvaltningen är, i enlighet med beslutet om Rövarekulans naturreservat från 1975, att

- bevara de löv- och bokskogsklädda sluttningarna i Brååns dalgång samt dalbottnens öppna karaktär med hävdade betesmarker
- tillvarata förutsättningarna att bevara områdets växtsamhällen och vegetationszoner, betingande av höjd- och luftfuktighetsgradienter delvis under långvarigt kulturinflytande
- tillvarata förutsättningarna för bibehållandet av en fortsatt artrik flora och fauna
- området ska fylla en uppgift som ströv- och rekreationsområde under hänsynstagande till reservatets kultur- och naturvärden.

Foto Maria Sandell.

Syftet nås genom att

- äldre, grova träd främjas och en flerskiktad skog eftersträvas
- mängden död ved ökar och det finns en stor variation av olika former, dimensioner och nedbrytningsfaser av död ved
- död ved som skapats eller uppkommit naturligt lämnas kvar i reservatet
- veteranisering¹ av ädellövslogen utförs, där lämpligt
- fri utveckling av svämlövslogen tillåts
- de öppna områdena betas, slås och/eller bränns
- grundvattennivån tillåts vara hög för att säkerställa den långsiktiga förekomsten av fuktiga naturtyper samt för att säkra tillförseln av vatten till vattendraget
- den goda vattenkvaliteten i Bråån bibehålls.

1. Veteranisering innebär att man försöker göra unga träd äldre genom att skapa de strukturer som annars bara finns på äldre träd. Exempelvis kan man efterlikna gnag från vilt, hackspettshål och mulmhål, göra skador i barken och hugga av enstaka grenar. Då bildas småbiotoper som hyser många rödlistade arter.

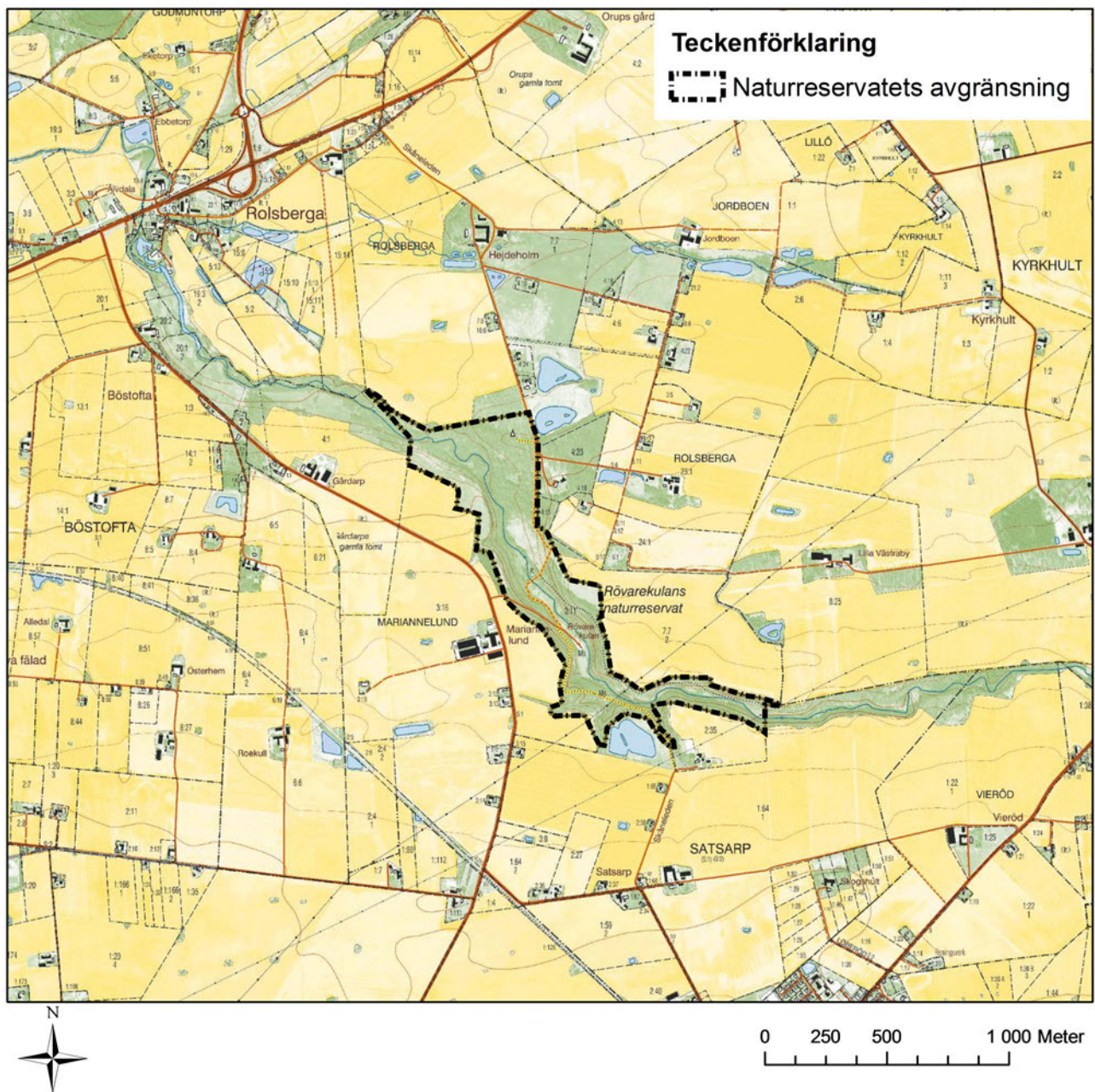
2. Beskrivning av området

2.1 Administrativ data

Namn	Rövarekulan
Kommun	Höör
Natura 2000 ID	SE 0430097
DOS-ID	2001522
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 2)
Fastigheter	Mariannelund 3:11
Markägarkategori	Staten, genom Naturvårdsverket
Läge	2 km NV Löberöd
Kartblad	Ekonomiska kartan: 2D NV (Tomelilla)
Koordinat centralpunkt	x: 405785 y: 6184222 (SWEREF99)
Biogeografisk region	Nemorala zonen (sydsvenska lövskogsregionen)
Naturgeografisk region	Skånes sediment och horstområden
Typindelning enligt vattendirektivet:	Södra Sverige
Vattenförekomst (HID):	SE618722-135547 Bråån
Inskrivna nyttjanderätter	se utdrag ur fastighetsregistret sid 45-47
Gemensamhetsanläggningar	se utdrag ur fastighetsregistret sid 45-47
Areal	cirka 48 ha

Foto Marie Ljöfberg.

Karta över reservatets läge i närområdet. Reservatet är markerat med svart punktstreckad linje på fastighetskartan (se även bilaga 2).
 © Bakgrundskartor. Lantmäteriet dnr 106-2011/188.

2.2 Natura 2000-området Rövarekulan

I samband med inträdet i Europeiska Unionen accepterade Sverige att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, inklusive deras uppdateringar. Dessa är EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG (habitatdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet).

Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det fastställdes i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i miljöbalken med tillhörande förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på miljön inom ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Rövarekulan har utsetts som Natura 2000-område, vilket betyder att de livsmiljöer som finns där ska ha en gynnsam bevarandestatus. En fullgod bevarandestatus innebär att alla kriterier för areal, ekologisk struktur och funktion samt typiska arter är uppfyllda. En icke fullgod status innebär att definitionen för naturtypen är uppfylld, men att inga eller bara enstaka kriterier är uppfyllda. Under de basinventeringar som utfördes av Länsstyrelsen i Skåne under 2004 till 2009 bedömdes bevarandestatusen för många naturtyper inom Rövarekulan som icke-fullgod (se tabell 1). Under avsnitt 3 och 4 presenteras målen för en gynnsam bevarandestatus samt de åtgärder som krävs för att uppnå målen.

Foto Maria Sandell.

Foto Maria Sandell.

Tabell 1. Förekommande livsmiljötyper enligt habitatdirektivets Bilaga 1 inom naturreservatet Rövarekulan.

*= prioriterad naturtyp. Informationen kommer från den reviderade bevarandeplanen "Förslag till ändringar inom Natura 2000-området Rövarekulan (SE0430097) i Höörs kommun" (Länsstyrelsen, 2011). Naturtypernas utbredning finns även redovisade på en karta i bilaga 3.

Naturtyp	Kod	Total areal (ha)	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus	
			Fullgod	Icke fullgod
Mindre vattendrag	3260	1,5	-	1,5
Fuktängar med blåtåtel eller starr, samt undertypen kalkfuktäng	6410, 6411	1,8	-	1,8
Högörtängar	6430	0,71	-	0,71
Rikkärr	7230	0,37	-	0,37
Bokskog av fryletyp	9110	0,41		0,41
Bokskog av örtrik typ	9130	22,0	18,2	3,8
Ädellövskog i branter *	9180	1,9	1,9	-
Svämlövskog *	91E0, 9750	7,2	0,53	6,7
Svämadellövskog	91F0, 9760	2,1	2,0	0,10
Total areal naturtyper		37,99	22,63	15,39

2.3 Allmän beskrivning och bevarandevärden

Naturreseptatet och Natura 2000-området Rövarekulan är beläget i ett intensivt brukat jordbrukslandskap och utgörs av en djup ravin i Brååns dalgång. Lövskogsklädda branter omger en flack dalbotten bestående av den ringlande åfåran, öppna gräsmarker och fuktiga skogspartier. Dalgångens sluttningar är brantast i den södra delen av området medan topografin är mer utplanad i den norra delen.

2.3.1 Geologi, geomorfologi och hydrologi

Rövarekulans ravin bildades för 14 000 år sedan när inlandsisen smälte och en uppdämd sjö brast. Den meandrande Bråån har sedan dess fortsatt att urholka dalgången genom erosion. Centralt i området ligger Brååns botten cirka 25 meter under de omgivande markernas yta, vilket har gjort att naturliga berggrundsskärningar har uppkommit genom erosion. Den största av dessa skärningar (blottningar) är cirka 15 meter hög och därmed den största i Skånes lager av så kallade colonusskiffer - silurisk skifferberggrund som avsattes för cirka 425 miljoner år sedan. Dessa blottningar är anledningen till att reservatet ingår i ett geovetenskapligt riksintresse.

Berggrunden i området utgörs alltså av silurisk lerskiffer. I de brantaste delarna består de lösa avlagringarna av ett tunt moräntäcke medan de nordvästra delarna domineras av morän med ett tjockare jordlager. I dalbotten förekommer glaciala svämsediment av sand med inslag av silt och lera. Lokalt förekommer även partier av kärrtorv. I övrigt är den vanligaste jordmånstypen brunjord med ett välutvecklat mullskikt. Längst uppe på sluttningarna förekommer podsolfjordar och i områden med ett högt rörligt grundvatten återfinns gley-jordar.

2.3.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

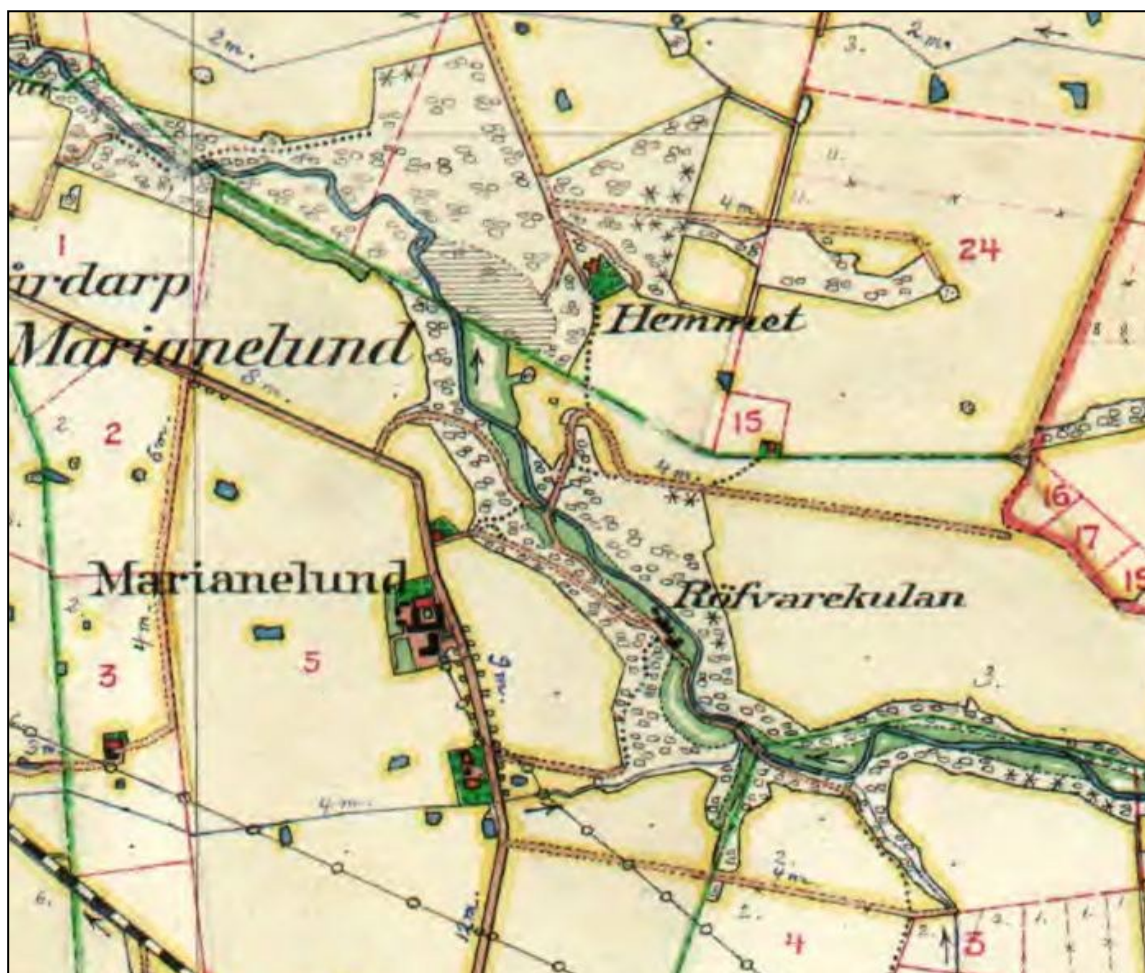
Rövarekulans långa kontinuitet som naturlig fodermark i ett omgivande sedan långa tider intensivt brukat åkerlandskap gör området intressant ur ett markhistoriskt perspektiv. De öppna till halvöppna gräsmarkerna i Rövarekulans flacka dalbotten hävdas sedan gamla tider genom slåtter och bete, i dag i mindre omfattning än förr. Enligt Generalstabskartan från 1865 har de branta sluttningarna som omger den öppna dalbotten varit lövskogsbärande under mycket lång tid. Dessa har aldrig utsatts för storskaliga skogsbruksåtgärder. Skogsbete har förekommit i gamla tider.

Häradsekonomiska kartan från 1910-1915 visar ett betydligt mindre omfattande skogslandskap nordost om dalen än tidigare. Detta har istället ersatts av öppna fält som både betas och odlas. Däremot är själva dalgången fortfarande skogsbeklädd. Markerna ovanför och intill själva ravinen utgörs idag till stora delar av kulturpåverkad betesmark. Utanför denna vidtar åkerlandskapet.

Vattendraget Bråån har en naturlig åfåra utan dikningsföretag inom naturreseptatet.

Generalstabskartan från 1865, skala 1:100 000. Lantmäteriet dnr 106-2011/188.

Häradsekonomska kartan från 1910-1915, skala 1:20 000. Lantmäteriet dnr 106-2011/188.

Den väl bevarade stenvalvbron över Bråån från 1870 markerar den ”gamla landsvägens” sträckning. Bron är ett objekt av kulturhistoriskt intresse och är markerad som fornminne 1 på kartan i bilaga 6. Dessutom finns det två minnesstenar inom reservatet: fornminne 2 och 3 på kartan i bilaga 6. Fornminne 3 är en minnessten från kung Oscars besök i Rövarekulan år 1836 och fornminne 2 är en minnessten från år 1844.

Enligt sägner fick Rövarekulan sitt namn efter de rövare som härjade i området och som låg i bakhåll för resanden som korsade Bråån. Under mer modern tid hade Rövarekulan en populär dansbana med tillställningar under sommarhalvårets helger. Denna lades ner år 1975.

Stenvalvsbron över Bråån byggdes år 1870. Foto Maria Sandell.

2.3.3 Biologi

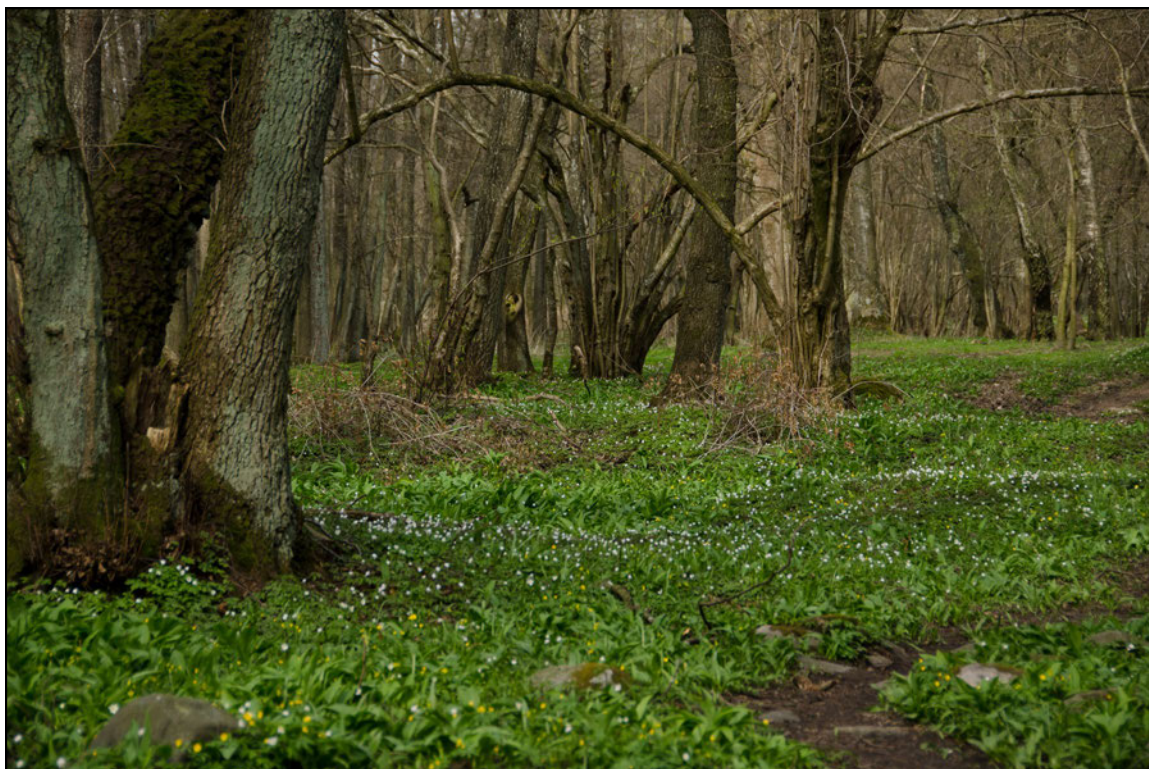
Den biologiska mångfalden är stor i Rövarekulans naturreservat och ett stort antal rödlistade arter har observerats inom området. Bilaga 1 listar de rödlistade arter som har observerats inom naturreservatets gränser de senaste 25 åren och som har rapporterats in till Artportalen (Artportalen, 2013). Även arter som har inventerats genom Länsstyrelsens basinventering år 2004 till 2009 har inkluderats. Bilaga 3 ger en översikt över de Natura 2000-naturtyper som finns inom området, enligt den revidering av bevarandeplanen som utfördes år 2009 (Länsstyrelsen i Skåne län, 2011).

Skogliga naturtyper

Större delen av Rövarekulan är beklädd med ädellövskog som domineras av näringsrik bokskog av naturtypen 9130 enligt Natura 2000-klasserna. Bokskogen hyser en för skånska förhållanden artrik och ursprunglig flora och fauna där fältskiktet utgörs av bland annat skogsbingel, ekorrbär, gulplister, harsyra, lundslok, lundstjärnblomma, ramslök, storrams och kransrams. Som påväxt på exempelvis träd och stenar finner man baronmossa, dunmossa, fällmossa, liten baronmossa, stubbspretmossa, bokkantlav, olivklotterlav och skriftlav. I de brantare skogbevuxna partierna framträder lind-lönnskogar med lind, lönn, alm, avenbok och ask jämte bok (naturtyp 9180). I fältskiktet växer det där arter som

gulplister, bergslok, blåsippa, harsyra, myskmadra, ekorrbär, liljekonvalj, lundstjärnblomma, lungört, skogsbingel, lundgröe och lundslok. Bland de observerade lavarna kan nämnas skriftlav och den rödlistade bokkantlaven. De fuktiga skogspartierna intill Bråån domineras av trädslagen klibbal och ask (naturtyperna 91E0 respektive 91F0). Här utgörs fältskiktet av högrötsvegetation med exempelvis kåltistel, älgört, ramslök, gulplister, skogsäv, hampflockel, majbräken, myskmadra, skogsnycklar, lundslok samt brun- och skogsstarr. Bland mossorna kan nämnas bandpraktmossa, fällmossa, liten baronmossa, stor revmossa och stubbspretmossa. Bland lavarna förekommer skriftlav och ädellav.

Övriga kärlväxter som finns inom reservatet är hässlebrodd, nässelklocka, bäckbräsa och de rödlistade arterna skogssvingel, strävlost och kal knipprot. "Våraspekten" är fullödlig med förekomst av arter som blå-, vit- och gulsippa, svalört, lungört, vårlök, gullpudra och den rödlistade hålnunneörten. Här finns också Skånes största bestånd av vitskråp. Övriga lavar som förekommer i skogen är de rödlistade arterna rosa lundlav och violettgrå porlav. Det är framför allt den skiftande geologin och topografin och därmed skillnader i vatten- och näringstillgång, som skapar den varierade floran.

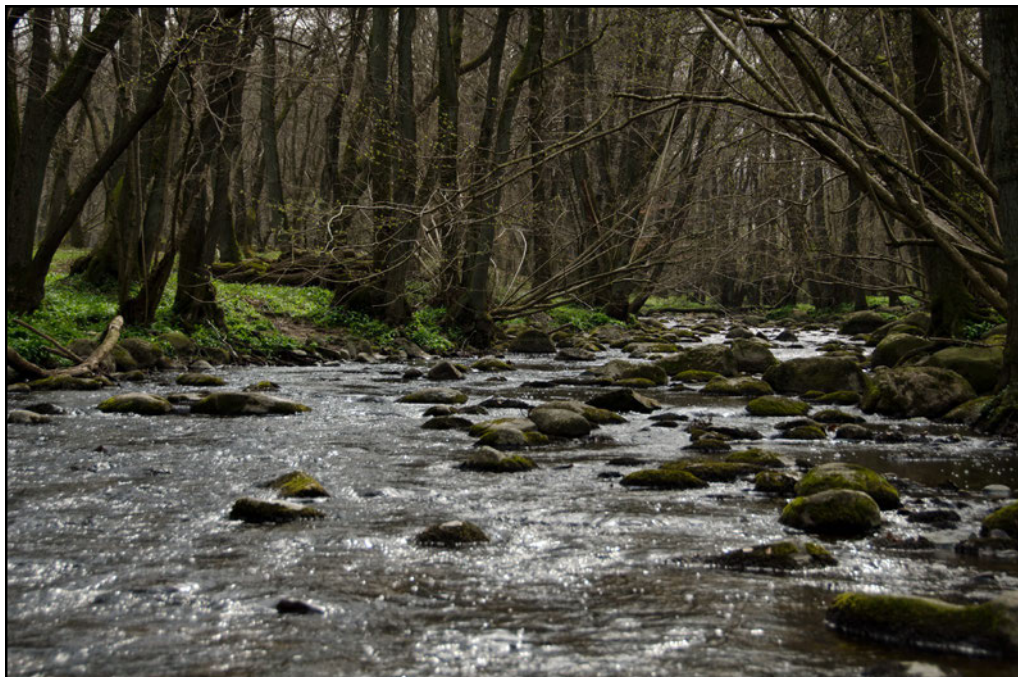
Våraspekten i Rövarekulan med bland annat ramslök. Foto Maria Sandell.

Öppna naturtyper

Gräsmarkerna i området är till stor del näringspåverkade, men partier med mer opåverkad vegetation förekommer. Dessa utgörs av fuktängar (naturtypen 6410 och undertypen kalkfuktäng 6411), rikkärret och betesmarker utmed ån. Det finns även slåttermarker isolerade inne i skogsområdena. I de öppna områdena påträffas arter som Sankt Pers nycklar, kärrgröe, skogssäv, vasstarr, gökblomster, kärrtistel, sumpförgätmigej och kärrfibbla. Rikkärret (naturtyp 7230) utgörs av ett extremrikkärr med arter såsom näbb-, slank-, hirs- och nålstarr, tätört, ängsnycklar, småvänderot och kärrfibbla. I ett tuvigt parti förekommer vippstarr, strätta, fackelblomster, blåsstarr och strandlysing. Den tidigare förekommande majvivan verkar ha försvunnit från området. Rikkärret hyser även mossor som kam-, klo-, käll- och tuffmossa liksom guldspärrmossa, kamtuffmossa, klotuffmossa, kalltuffmossa, spjutmossa och kärrbryum (Bager & Persson, 2009). Längs dalbotten förekommer partier med högörtäng (naturtypen 6430) där de rödlistade arterna kärnäva och tistelsnyltrot påträffas bland de mer vanliga arterna kåltistel, älgört, hundkäx och nässlor.

Vattendrag - Bråån

Bråån, som är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten, slingrar sig i nordvästlig riktning igenom ravinlandskapet i Rövarekulan. I ån finns fiskar som bäcköring och elritsa. En hel del rödlistade och hotade arter har observerats i vattendraget, såsom grönling, sandkrypare, ål, tjockskalig målarmussla, toppig hattsnäcka, istidsrelikten flodhättesnäcka (*Ancylus fluviatilis*), dvärgbuxsimmare och skalbaggar *Halipus laminator* och *Hydraena pulchella* (Länsstyrelsen i Skåne län, 2013b). Tjockskalig målarmussla är dessutom en Natura 2000-art, med krav på särskilt skydd. I Bråån fungerar elritsa, stensimpa, öring och storspigg som värdfiskar för musslan (UCforlife, 2012). Ingen föryngring av tjockskalig målarmussla finns inom reservatet. Även främmande och invasiva arter såsom signalkräfta har påträffats i ån.

Bråån är ett nationellt värdefullt vatten. Den hotade arten tjockskalig målarmussla förekommer i ån, men har ingen föryngring där. Foto Maria Sandell.

Övrig fauna, lavar och svampar

Förekomsten av skalbaggar och tvåvingar är stor och mångformig i Rövarekulan och bland dem kan nämnas de rödlistade arterna ekbrunbagge, strömvapenfluga och smalbent hårmygga. Även ett flertal fjärilsarter har observerats däribland amiral, almsnabbvinge, älggräspärlemorfjäril, slättergräsfjäril, luktgräsfjäril och kartfjäril (Strand, 2013).

Svampfloran är särskilt artrik och många arter av fingersvampar och spindlingar har observerats, exempelvis liten rävspindling som är starkt hotad (se bilaga 1). Den sydöstra delen av reservatet är särskilt rik på olika svamparter.

Rövarekulan har ett rikt fågelliv; många arter av sångare tillhör häckfågelfaunan liksom flera hålbbyggande arter såsom större och mindre hackspett. Utmed Bråån påträffas strömstare, forsärla och kungsfiskare - ovanliga fågelarter som är knutna till rinnande vatten. För de två senare finns lämpliga häckningsmiljöer (Ringsjöbygdens fågelskådare, 2012).

Rövarekulans läge som en oas i det omgivande helåkerslandskapet gör att även det högre djurlivet är väl representerat; rådjuret är bofast liksom iller, ekorre, skogsmård och vildsvin. I sluttningarna finns grävlingsgryt och rävlör. Kronhjort, dovhjort och älg påträffas regelbundet i området.

Rövarekulans naturreservat är väl anpassat för friluftslivet - här en av många rastplatser. Foto Maria Sandell.

2.3.4 Friluftsliv

Rövarekulan har genom sin vackra natur, dramatiska topografi, intressanta geologi, rika biologiska mångfald och lättillgänglighet höga rekreativa värden. Läget nära en tätbefolkad, generellt sett "naturfattig" storstadsregion understryker områdets värden i detta avseende. Dessutom passerar Skåneleden igenom området och en rastplats med vindskydd och utedass finns i reservatets norra del. Utedass finns även vid parkeringen. Kartan i bilaga 6 visar var alla anläggningar för friluftslivet finns i reservatet.

2.3.5 Vad kan påverka området negativt?

För att områdets naturvärden långsiktigt ska bestå krävs en naturvårdsinriktad skötsel av såväl skogsområden som öppna gräsmarker, samt en bevarad hydrologi och en god vattenkvalitet i Bråån. Tänkbara hot som innebär en negativ påverkan på områdets bevarandevärden är som följer:

Skogsmarken:

- alla typer av åtgärder som skapar brist på äldre och biologiskt värdefulla träd samt döende och död ved
- alla åtgärder som bryter den skogliga kontinuiteten.

Betes- och slåttermarken:

- upphörd eller för svag hävd genom slåtter och bete, med efterföljande igenväxning
- användning av för tunga djur, gödsel, jordförbättringsmedel, avmasknings- och kemiska bekämpningsmedel samt tillskottsfoder till betesdjuren, som ger indirekt gödsling.

Vattendraget och tjockskalig målarmussla:

- åtgärder i vattendraget i och uppströms Rövarekulan som exempelvis rensning, dämning, muddring och rätning samt vattenuttag för bevattningsändamål
- avverkning av skuggande trädridåer utmed åfåran och bortförande av död ved
- läckage av näringsämnen och föroreningar från omgivande marker
- förändrad grundvattennivå
- förändrat bottensubstrat i ån
- negativ påverkan, exempelvis vandringshinder, på fiskarter som fungerar som värdfiskar för musslor
- påslamning av finsediment.

Hot gemensamma för alla miljöer:

- markexploatering och annan förändring av markanvändningen i området eller i angränsande områden, exempelvis skogsplantering, dikning, täktverksamhet, bebyggelse och vägar
- förändring av hydrologin i eller utanför området, till exempel genom dikningsåtgärder
- gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- inplantering och spridning av främmande arter som exempelvis signalkräfta.

Död ved, både liggande och stående, ska vara ett viktigt inslag i Rövarekulans naturreservat såväl på land som i vattendraget.

3. Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Övergripande mål och bevarande mål

Inom hela området ska

- områdets skogs-, slåtter- och betesmarker vårdas på ett sätt som långsiktigt gynnar biologiska, geologiska, kulturhistoriska och rekreativa värden
- den biologiska mångfalden främjas och rödlistade arter, liksom de som av andra skäl bedöms vara speciellt skyddsvärda, så långt möjligt tillförsäkras goda livsmiljöer
- förekommande Natura 2000-naturtyper och -arter uppnå och långsiktigt upprätthålla en gynnsam bevarandestatus
- hydrologin vara naturlig
- grundvattnet ha en god kvalitet och kvantitet
- möjligheter att bedriva friluftsliv finnas.

Vattendraget ska

- ha en god vattenkvalitet, naturlig vattendynamik, opåverkat bottensubstrat och naturliga omgivningar
- sakna vandringshinder och tillåtas svämma
- uppnå minst god ekologisk och kemisk status

Utöver de övergripliga målen finns det ytterligare bevarandemål för att uppnå gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-naturtyperna och -arterna. Bevarandemålet för tjockskalig målar mussla är att arten ska ha för yngning och att den ska finnas i livskraftiga populationer.

För naturtyperna råder en gynnsam bevarandestatus när

- arealen av Natura 2000-naturtyperna bibehålls (se tabell 1 på sida 11 för naturtypernas arealer)
- områdena med fuktäng, högörtäng och rikkärr hävdas genom bete, slåtter eller naturvårdsbränning
- artrikedomen i de öppna naturtyperna bevaras och rödlistade arter såsom kärnäva och tistelsnyltrot finns i livskraftiga bestånd
- mängden död ved i skogen är minst 30 kubikmeter per hektar och det finns en kontinuerlig förekomst av död ved i olika dimensioner, former och nedbrytningsfaser
- det förekommer grov död ved med en diameter grövre än 50 cm i skogen
- antalet ädellövträd som är minst 150 år är mer än 10 stycken per hektar skog
- det förekommer minst två skikt i bokskogen, där varje skikt har minst 50 procent bok
- svämlövskogen är flerskiktad och består av olika trädslag.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Gamla och grova träd eller på annat sätt biologiskt värdefulla sådana, ska gynnas och bevaras. En långsiktig, kontinuerlig förekomst av död ved av olika former, dimensioner, åldrar, arter och nedbrytningsfaser ska säkerställas, tillika strukturer på träden som främjar biologisk mångfald, såsom mulmhål, blottad ved och även solbelyst blottad ved. Död ved som skapas genom avverkning eller på ett naturligt sätt ska vara kvar i naturreservatet, såväl på land som i vattendraget. Den större delen av skogsområdet ska lämnas för fri utveckling, men skogliga åtgärder som plockhuggning samt vissa veteraniseringsåtgärder (se fotnot på sida 7 för förklaring) av ädellövslogen ska tillämpas för att uppnå målen för reservatet.

Slätter- och betesmarker ska ha en naturvårdsinriktad skötsel. Bete ska ske under den normala betesperioden från april till november med undantag av de områden med tistelsnyltrot, där betessläpp ska ske under sensommaren. Alternativt kan tistelsnyltroten stängslas in. Gödselmedel och kemiska bekämpningsmedel får inte användas. Långtidsverkande avmaskningsmedel, jordförbättringsmedel och sambete mellan gödslade och ogödslade marker bör undvikas. Tillskottsutfodring bör endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning. Igenväxningsvegetation ska hållas efter genom röjning, men en viss andel taggiga och blommande buskar ska tillåtas inom de öppna områdena för att gynna insekts- och fågellivet. Blöta och fuktiga marker som till exempel högörtängar, kalkfuktängar och rikkärr ska prioriteras. Putsning eller slätter kan komplettera bete på marker som inte betas tillräckligt hårt. I områden med tistelsnyltrot ska slätter ske efter att växten har spridit sina frön och satt frukt. Även naturvårdsbränning kan tillämpas i vissa områden.

Länsstyrelsen kan initiera jakt om det behövs för att tillgodose syftet med reservatet. Den skyddsvärda geologiska lagerföljden i branten i närheten av parkeringen ska vara åtkomlig och igenväxning av branten ska motverkas.

Stenbron liksom stengården ska underhållas och bevaras. Även minnesstenarna ska bevaras och vid eventuella skötselåtgärder i närheten av dem ska försiktighet och hänsyn råda, enligt skogsvårdslagen 30 §. För att gynna det rörliga friluftslivet ska parkeringsyta, informationsskyltar, leder, vindskydd och stängselövergångar underhållas liksom bord, bänkar och toaletter. Se kartan i bilaga 6 för fornlämningarnas och anläggningarnas läge i reservatet.

Vindskydd finns vid Skåneledens rastplats i den norra delen av reservatet (se kartan i bilaga 6). Foto Maria Sandell.

4. Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområden

Naturresevatet har delats in i nio olika skötselområden, som kräver olika skötselåtgärder. Efter dessa följer planeringen för friluftsliv och skötsel av anläggningar (se bilaga 4 och 5 "Skötselområden" samt bilaga 6 "Anläggningar").

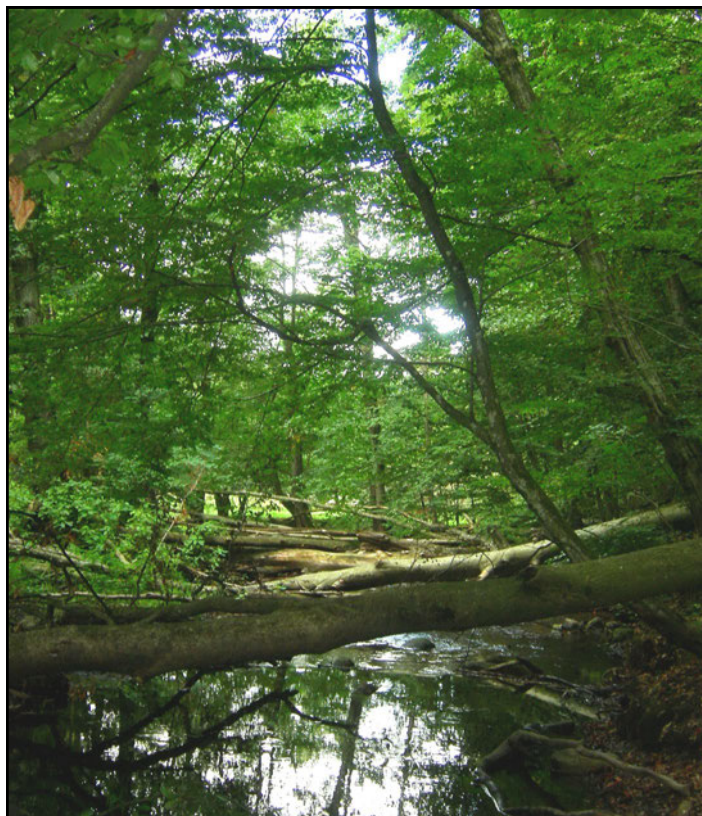
4.1 Skötselområden

4.1.1 Skötselområde 1: Svämlövskog

Delområde 1:	Svämlövskog
Naturtyper:	91E0 - Alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade
Area:	ca 8,5 ha

Beskrivning

Skötselområde 1 består av svämlövskogar som domineras av al och som är beroende av att ån tillåts svämma. Markens vattenmättnad varierar men området är i regel sankt och svårt att promenera i. Trädbestånden är tidvis mycket snåriga och har ett välutvecklat fältskikt av bland annat åkerfräken, älgräs, ramslök, kåltistel, skogsbingel, skogssäv, hampflockel, nässla, majbräken, hallon, myskmadra, kirskål, gulplister, skogsnycklar, lundslok, samt brun- och skogsstarr. Som påväxt på exempelvis träd, stenar och mark förekommer mossorna bandpraktmossa, fällmossa, liten baronmossa, stor revmossa och stubbspretmossa samt lavarna skriftlav och ädellav. Även buskskiktet är utvecklat med bland annat hägg, hassel, rönn, al och ask. Förutom al så utgörs trädskiktet även av ask, björk och i viss mån bok. Död ved i form av lågor på marken är måttligt till rikt representerad, men består till största delen av klenvirke. Stående död ved är i området sällsynt.

Svämlövskogens värden bevaras främst genom fri utveckling och en naturlig hydrologi.

Skötselmål

Den naturliga hydrologin i området ska bevaras. Alkärret ska utvecklas och bevaras genom att man gynnar död ved och låter kärret följa en naturlig utveckling. Ett begränsat område söder om ån, se karta i bilaga 5, ska omföras till öppnare, betad skog med en krontäckning på 25-50 %, och ska därmed sammanlänka den torra betesmarken med fuktängen vid ån.

Skötselåtgärder

Främjandet av svämlövskogarna ska framför allt ske genom fri utveckling. Processen främjas genom en bibehållen naturlig hydrologi, vilket innebär att inga nya dräneringar bör läggas. Området ska tillåtas vara både sankt och snårigt och ska därför inte anpassas för rekreation. Död ved ska ligga eller stå kvar, men skapande av ny död ved är inte nödvändig eftersom områdets naturliga processer hjälper till med detta. Partiet mellan betesmarken och fuktängen (bilaga 5) ska öppnas upp genom röjning och cirka 75 % av träden och buskarna ska tas bort. Äldre träd, ädellövträd samt enstaka al, rönn och bärande träd lämnas kvar. Efter stängsling kan sedan betesdjuren gå igenom skogen från betesmarken till fuktängen där det växer tistelsnylrot. Betessläppet till skogen ska ske på sensommaren när tistelsnyltrotten har blommat över.

4.1.2 Skötselområde 2: Ängsbokskog och hedbokskog

Delområde 2:	Ängsbokskog och hedbokskog
Naturtyper:	9130 - Bokskog av örtrik typ; 9110 - Bokskog av fryletyp; 9180 - Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner
Area:	ca 23,1 ha

Beskrivning

En stor del av Rövarekulans naturreservat utgörs av ängsbokskog och till viss del även hedbokskog. Inom skötselområde 2 förekommer också ädellövskog i branter (naturtyp 9180). Både ängs- och hedbokskogen har ett glest fältskikt och förekommer på torrare mark. Till skillnad från ängsbokskogen så växer hedbokskogen främst på surare podsolerad jord och har ett fältskikt som domineras av kruståtel, örnbräken och blåbär. Ängsbokskogen däremot, förekommer på näringsrikare mark och har ett fältskikt av örter och gräs och då framför allt lundarter. Exempel på arter i fältskiktet är skogsbingel, bok, gulplister, kåltistel, liljekonvalj, ekorrhör, harsyra, lundslok, lundstjärnblomma, ramlök, storrams, kransrams och vitskråp. Som påväxt på träd, mark och stenar finns det baronmossa, dunmossa, fällmossa, liten baronmossa, stubbspretmossa, borkantlav, olivklotterlav och skriftlav. Buskskiktet är sparsamt med arter som hassel, avenbok, bok, rönn och hägg. En ganska stor andel av dessa skikt utgörs av bokföryngring. Boken dominerar i trädskiktet och krontäckningen är stor, men även ek, ask, lönn och alm förekommer. Av dessa är enstaka exemplar äldre och grova. Tillgången på hålträd och andra strukturer på träden är relativt god, med en viss variation inom skötselområdet.

Mängden död ved, både liggande och stående, varierar ännu mer och går från sparsam till riklig. Stående död ved utgörs ofta av askar i de fuktigare partierna. Delar av området betas. Fornminne 3 - en minnessten från kung Oscars besök i området år 1836, ligger inom skötselområdet (se kartan i bilaga 6).

Bokskog i skötselområde 2.

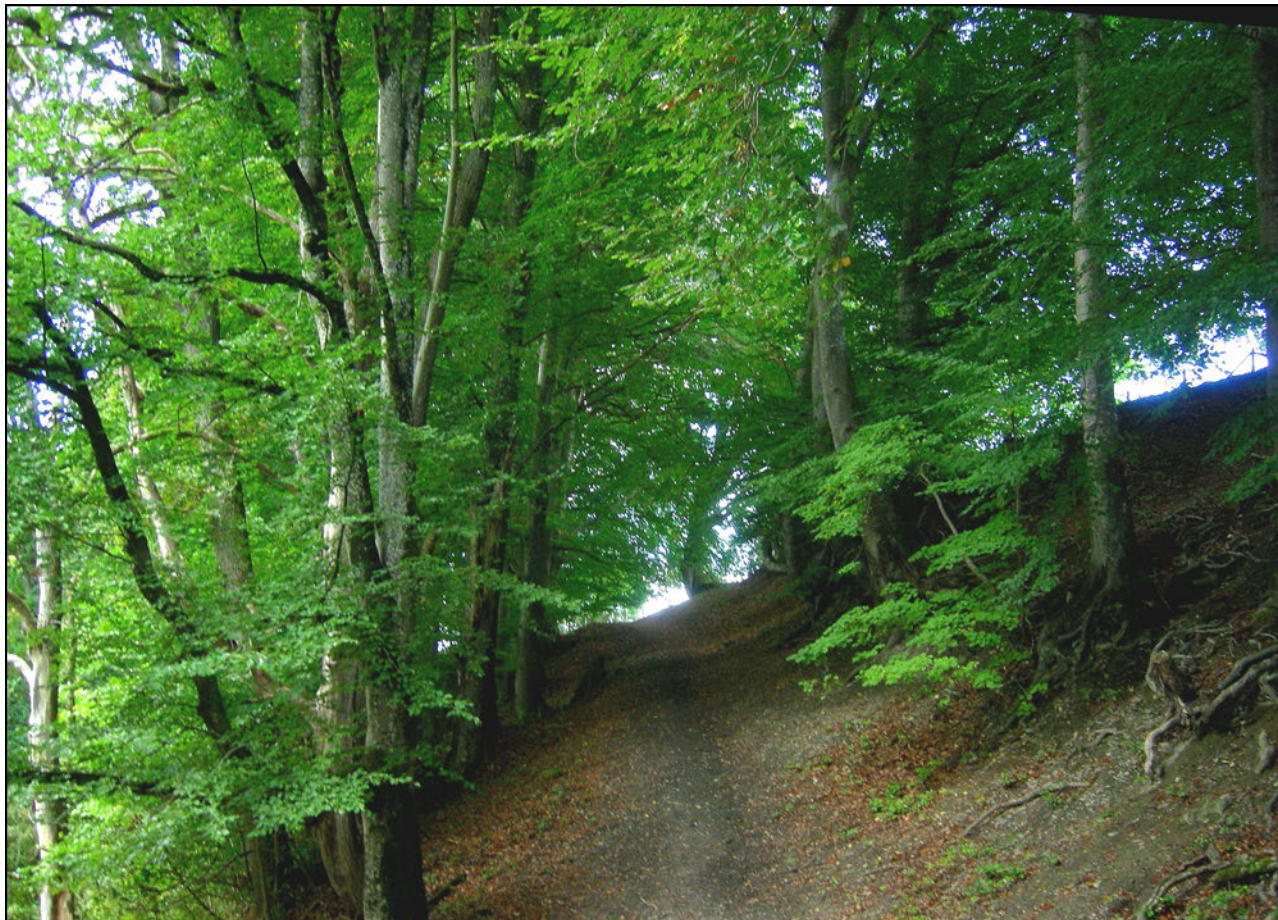
Skötselmål

Den biologiska mångfalden i bokskogen ska bevaras och gynnas och den skogliga kontinuiteten ska bibehållas. Skogen ska på sikt vara flerskiktad och olikåldrig samt ha en stor mängd död ved i olika nedbrytningsfaser och former. Det ska även finnas grov död ved med en diameter grövre än 50 cm samt minst 30 m³ död ved per hektar, där fördelningen inte behöver vara jämn. Det ska förekomma strukturer som gynnar den biologiska mångfalden såsom hålträd, mulmträd, döda grenar på levande träd och blottad ved. Det ska finnas äldre ädellövträd i skogen och då minst tio stycken per hektar, som är minst 150 år gamla. Vissa av kantzonerna till betesmarkerna och ängsmarkerna ska hållas mer öppna för att minska skuggeffekten över de öppna områdena och på så vis gynna rödlistade kärlväxter.

Skötselåtgärder

Skötselmålen kan uppnås både genom aktiva och passiva åtgärder. I de brantaste områdena lämnas skogen för fri utveckling, eftersom död ved lätt skapas här samt att skogliga åtgärder är svåra att utföra. I övriga områden, framför allt i den norra delen av reservatet, kan målen uppfyllas genom veteranisering av skogen. Detta kan innefatta skapande av mulmhål, blottad ved och grenhål. Skapande av stående död ved, exempelvis genom ringbarkning, kan också vara en åtgärd. Torrakor ska i så fall planeras både i skuggigare och solbelysta områden för att öka den biologiska mångfalden. Ringbarkning kan ske på platser där den inte kan innebära någon fara för allmänheten. Död ved ska få ligga eller stå kvar, men om den utgör en fara för allmänheten eller hinder över stigar så ska den forslas bort till en mer lämplig plats inom reservatet. Plockhuggning är en möjlig åtgärd för att skapa luckor i skogen och därmed gynna föryngringen av bok och öka den strukturella variationen.

Fröträd ska sparas. Försiktig röjning av kantzoner intill vissa öppna gräsmarker kan vara aktuellt för att minska skuggeffekten. Detta gäller framför allt de kantzoner som gränsar till skötselområde 5 (det norra delområdet), 6 och 7. I den västligaste delen av skötselområdet ska stor hänsyn dock tas till fungan eftersom området är en hotspot för svampar. Där är istället trädkontinuiteten av stor vikt.

En stor del av Rövarekulans bokskogar är belägna på branter. Det gör att död ved och luckstrukturer i bestånden kan uppkomma naturligt. Fri utveckling av dessa är en mer kostnadseffektiv åtgärd.

4.1.3 Skötselområde 3: Utvecklingsmark—bokskog

Delområde 3:	Utvecklingsmark - bokskog
Naturtyper:	-
Area:	ca 1,4 ha

Beskrivning

År 1967 blåste den dåvarande skogen ner vid en storm, varpå man år 1972 planterade området med bok. Efter detta har man utfört vanlig skogsskötsel, i form av röjningar. Boken dominerar men andra trädslag såsom ek håller också på att växa upp.

Skötselmål

En flerskiktad bokskog med en stor mängd liggande och stående död ved i olika nedbrytningsfaser, former och dimensioner. Det ska finnas minst 30 m³ död ved per hektar, samt stockar med dimensioner grövre än 50 cm. Åldersstrukturen i trädbeståndet ska vara varierad och tillgången på äldre och grova träd ska på sikt vara stor. Artsammansättningen ska också vara varierad och skogen ska ha inslag av andra ädla lövträd som exempelvis ek.

Skötselåtgärder

Den planterade bokskogen utgör en försöksyta för veteraniseringsåtgärder. Friluftslivet är begränsat inom området, vilket gör det passande som försöksyta. Veteraniseringen ska ske efter en långsiktig plan med åtgärder såsom ringbarkning och skapande av mulmhål. Plockhuggning bör ske för att öka åldersvariationen i beståndet. Den döda veden ska i sådana fall få ligga kvar. Även högstubbar kan skapas. Äldre träd och fröträd bör sparas för att gynna föryngring. Andra ädla lövträd ska gynnas inom området för att ytterligare öka variationen. Biskopstorps bokskog i Halland är ett exempel på hur målbilden för bokskogen skulle kunna se ut. Denna fungerar även som målbild för övriga bokskogar inom området.

Lucköppningar, stående torrakor, grov, liggande död ved och träd med hål och grov bark utgör livsmiljöer för många levande organismer. Här Biskopstorps bokskogar i södra Halland. Mångfalden i dessa skogar är inte knutna till fältskiktet, som ofta är mycket glest, utan snarare till träden själva (Nilsson & Niklasson, 2005). Foto: Länsstyrelsen i Hallands län, 2002.

4.1.4 Skötselområde 4: Blandskog, kantzoner

Delområde 4:	Blandskog
Naturtyper:	-
Area:	ca 1,1 ha

Beskrivning

Blandskog med al, björk eller ask och bok. Gemensamt för områdena är att de är igenväxta och att de ligger i ytterkanterna av reservatet. Det norra delområdet (se bilaga 4) är en aldominerad skog. Det mittersta delområdet är en före detta granskog som avverkades och som lämnades för fri utveckling. Det södra delområdet ligger inne i den västra bokskogen och gränsar till åkern. Här dominerar ask, men i trädskiktet finns även bok. I övrigt är det väldigt snårigt och buskrikt.

Skötselmål

Eftersom skogarna gränsar till åkermark så utgör de skyddszoner och kan därför lämnas för fri utveckling. De snåriga skogarna förser viltet med gömslen samtidigt som näringsläckaget från åkrarna minskar.

Skötselåtgärder

Fri utveckling. Enstaka ädla lövträd som ek och bok kan gallras fram för att gynna äldre, grova träd i framtiden. Bärande träd och buskar ska sparas vid eventuella röjningar.

Blandskog som gränsar till åker, sydväst om naturreservatet.

4.1.5 Skötselområde 5: Torra, kultiverade betesmarker

Delområde 5:	Torra, kultiverade betesmarker
Naturtyper:	Icke N2000-naturtypen "Öppen kultiverad betesmark" 6911
Area:	ca 5,3 ha

Beskrivning

Torra, näringspåverkade och kultiverade betesmarker i en relativt kuperad terräng. Floran är tämligen trivial med arter såsom rödven, daggekåpor, nässla, gulplister, liten blålocka, gulmåra, hagtorn, hassel, slån, ask, björk och rönn. Död ved och äldre träd förekommer sparsamt. Friluftslivsaktiviteter är lämpliga i området och stängselövergångar finns i de flesta hagar.

Foto Maria Sandell

Skötselmål

Artrik, öppen, torr, välhävdat betesmark. Igenväxning av konkurrenskraftiga arter, samt av buskar, ska undvikas men enstaka träd, hasselbuskar och andra blommande buskar ska bevaras.

Skötselåtgärder

Bete ska hålla områdena öppna och ska i regel följa den normala betessäsongen mellan april och november. Betestrycket ska vara så pass högt att vegetationen blir väl avbetad men enstaka år kan det minskas för att främja blomning av växterna. Eventuell död ved får ligga kvar; framför allt solbelysta, stående torrakor, som utgör livsmiljö för många hotade insekter, lavar och svampar.

4.1.6 Skötselområde 6: Betade fuktängar och rikkärr

Delområde 6:	Fuktängar och rikkärr
Naturtyper:	6410 - Fuktängar med blåttåtel eller starr; 7230 - Rikkärr; Icke-Natura 2000-naturtypen 6911 - Öppen kultiverad betesmark
Areal:	Ca 4,7 ha

Beskrivning

Områdena i Brååns dalgång utgörs av öppna, fuktiga betesmarker med enstaka träd och buskar. Vegetationen domineras här av fältskiktet som bland annat består av olika gräs, skogssäv, rosendunört, nässla, daggekåpor och älggräs. Buskskiktet är mindre utvecklat men i området finns exempelvis björnbär, hassel, hagtorn, rosarter och al. Det sparsamma trädskiktet utgörs främst av al, ek, hägg och ask, där de sistnämnda ofta är döende. Död ved i olika former är sparsamt eller inte förekommande. Rikkärret är ett extremrikkärr som är beläget i fuktängen. Det utgörs av ett soligent kärr i öster där källvatten tillförs genom rörligt grundvatten och sipprar fram i en sluttning. I Rövarekulan har detta gett upphov till ett dråg. Västra delen av extremrikkärret utgörs av ett topogent kärr som får vatten från stillastående grundvatten. Arter som påträffas i rikkärret är näbb-, slank-, hirs- och nålstarr, tätört, ängsnycklar, småvänderot, kärrfibbla, vippstarr, strätta, fackelblomster, blåsstarr och strandlysing. Rikkärret hyser även mossor som kam-, klo-, käll- och tuffmossa liksom guldspärrmossa, kamtuffmossa, klotuffmossa, källtuffmossa, spjutmossa och kärrbryum (Bager & Persson, 2009).

Skötselmål

Målbilden är en artrik, öppen, betad fuktäng och ett artrikt välhävdat rikkärr. Rikkärret samt dess naturliga hydrologi ska prioriteras och bevaras och arealen rikkärr ska bibehållas eller öka på bekostnad av fuktängen. Igenväxning av konkurrenskraftiga arter samt av buskar ska undvikas. Enstaka träd, hasselbuskar och andra blommande buskar ska däremot bevaras. Andelen död ved kan lämpligen öka. Rödlistade och andra hotade arter, såsom kärrnäva, ska gynnas.

Skötselåtgärder

Bete ska hålla områdena öppna och ska i regel följa den normala betessäsongen mellan april och november. Områden där tistelsnyltrot förekommer ska ha sent betessläpp eller alternativt så kan snyltroten stängslas in. Eventuell röjning av buskar kan behövas i framtiden, men är inte aktuell i dagsläget. Död ved ska bevaras och främjas, framför allt solbelysta, stående torrakor. Rikkärret kan vid behov slåttas eller brännas för att förhindra förnaansamling, samt för att förbättra beteskvaliteten för betesdjuren. De små fuktängarna ska slås, alternativt brännas, årligen. När naturvårdsbränning är aktuell sker denna på våren.

Betad fuktäng i Rövarekulans naturreservat. Den omgivande skogen, samt de relativt små öppna områdena gör att skuggeffekten är stor. Foto Länsstyrelsen i Skåne.

4.1.7 Skötselområde 7: Högörtäng/fuktäng

Delområde 7:	Högörtäng
Naturtyper:	6430 - Högörtäng; 6410 - Fuktängar med blåtåtel eller starr
Area:	ca 0,7 ha

Beskrivning

Området består av högörtäng, som i de fuktigare partierna övergår i fuktäng. Ängen hävdas genom slåtter och omges av bokskog, vilket gör att skuggeffekten är påtaglig. Endast enstaka träd och buskar, i form av viden och al, förekommer inom området.

Skötselmål

Den öppna ängsmarken ska bevaras, hotade och rödlistade arter, såsom tistelsnyltrot, ska gynnas och bevaras och den naturliga hydrologin ska säkerställas. Den intilliggande skogskantzonen ska vara mer öppen och skuggeffekten ska vara begränsad.

Skötselåtgärder

Ängen ska slås regelbundet och datum för slåttern ska anpassas efter säsong. Områden med tistelsnyltrot ska slås på sensommaren. Bete av område 7 är en möjlig åtgärd för att öka störningsfrekvensen och på så vis gynna tistelsnyltroten. Markblottor skapade av betesdjur kan nämligen främja etablering av tistelsnyltrot. Det är dock av vikt att betessläpp i så fall sker efter att snyltroten har släppt sina frön på sensommaren (Mattiason, 2008). Vissa av kantzonerna där ängen gränsar till skogen ska hållas mer öppna genom röjning för att minska skuggeffekten.

Enstaka träd och buskar är belägna i högörtängarna. Dessa bör bevaras eftersom de utgör livsmiljöer och födosöksområden för faunan, men igenväxning ska undvikas.

4.1.8 Skötselområde 8: Trädklädda betesmarker

Delområde 8:	Trädklädd betesmark
Naturtyper:	9070 - Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ
Area:	ca 0,7 ha

Beskrivning

Betad trädklädd hage där trädarterna varierar med exempelvis bok, avenbok, oxel och ek. Enstaka buskar av rosarter, hagtorn och hassel är utspridda. Fältskiktet består, förutom av olika gräs, av arter som nässla, stinknäva, kåltistel och björnbär. Död ved i olika former är mycket sparsam men någon enstaka äldre ek med hålträdsstrukturer finns.

Skötselmål

Målet är en trädrik betesmark med solitärer av framförallt ek och med döende och död ved i olika former, nedbrytningsstadier och grovlekar. Det ska även finnas solbelyst död ved. Krontäckningen ska ligga runt 10-25 % och igenväxning av buskar ska undvikas.

Skötselåtgärder

Betesdriften ska fortsätta. De äldre träden ska främjas genom en utglesning av träd- och buskskiktet, men föryngring av trädskiktet ska säkerställas. Hasselbuskbeståndet ska bevaras och gynnas. De taggiga buskarna ska också vara kvar men igenväxning ska ses efter genom eventuella röjningar i framtiden. Vid behov genomförs veteraniseringsåtgärder för att skapa döende ved och hålträdsstrukturer.

4.1.9 Skötselområde 9: Vattendrag, Bråån

Delområde 9:	Vattendrag - Bråån
Naturtyper:	3210- Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ
Area:	ca 1,9 ha

Beskrivning

Inom Rövarekulans naturreservat är Bråån övervägande naturligt slingrande, men rörligheten begränsas på grund av ravinen. Ravinens sidor består av skiffer i dagen, som tillförs ån vid erosion. Åbotten utgörs därför till stor del av skiffergrus och är dessutom stenig. I ån finns även en del död ved. Vattnet är grunt och svagt strömmande till strömmande. Det omges omväxlande av skog och betesmark. Skogen och träden gör att skuggningen vid vattendraget är påfallande stor längs med de flesta sträckor, med undantag av de betade områdena. Betesdjuren kan gå ända ut till vattnet på vissa ställen, vilket gör att strandkanten är välhävdd. Tjockskalig målarmussla förekommer i Bråån inom Rövarekulans naturreservat, men har där ingen föryngring.

Skötselmål

Vattendragets naturliga åfåra och hydrologi ska bevaras, liksom dess hotade och rödlistade arter. Den tjockskaliga målarmusslan ska finnas i livskraftiga bestånd. Den stabila luftfuktigheten runt ån ska gynnas. Vattenkvaliteten ska vara god. De nuvarande betade strandområdena ska fortsatt hållas öppna genom hävd. Det ska finnas liggande död ved i vattendraget. Ån ska tillåtas slingra sig fritt, ta egna vägar, svämma och inga vandringshinder ska finnas. Trädridan längs med vattendraget ska bevaras för att fortsatt ge skugga. Kulturmiljöerna, såsom stenvalvsbron, ska bevaras och fortsatt bidra med småbiotoper åt fåglar, fladdermöss och annan fauna som är knutna till vatten.

Skötselåtgärder

Död ved i vattendraget ska i de flesta fall få ligga kvar, så länge den inte hindrar vandring uppströms för vattenlivet. Ån ska rensas från skräp med jämna mellanrum och vid behov. Vattendragets naturliga dynamik ska bibehållas genom att man tillåter att det svämmas över och tar egna vägar.

Vattenkvaliteten säkras främst genom åtgärder inom hela avrinningsområdet, som till exempel skyddszoner mellan jordbruksmark och vattendrag och buffertzoner från områden som ska markberedas. Eftersom dessa åtgärder framför allt sker utanför reservatets gränser kommer de inte att behandlas i skötselplanen för Rövarekulans naturreservat.

Den del av Bråån som går igenom Rövarekulans naturreservat har en naturlig åfåra som till den större delen är slingrande. En naturlig hydrologi i samverkan med ett aktivt arbete för att förbättra vattenkvaliteten är de viktigaste åtgärderna för bevarandet av Brååns ekosystem.

5 Friluftsliv

Området nås lättast med cykel eller bil. Närmaste busshållplats finns i Rolsberga, som ligger nordväst om Rövarekulan, och därifrån till parkeringsplatsen i naturreservatet är det cirka tre kilometer. Nästan hela naturreservatet är tillgängligt och lämpar sig väl för friluftsliv. Undantag är den fuktiga alskogen, fuktängarna, de brantaste skogarna och kantzonerna som är igenväxta. En av områdets baksidor är att E22:an ligger i närheten och att buller från vägen därför hörs inom hela naturreservatet.

5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar

Området är genom sitt utvecklade stigsystem väl tillgängligt för allmänheten. Tre leder, däribland Skåneleden, är utmarkerade och fyra informationsskyltar finns uppsatta på olika ställen. Tre rastplatser med olika faciliteter är belägna inom reservatet och det finns tillgång till torrtoalett, fikabord, grillplats, soptunnor och vindskydd vid vissa av dem.

Mål:

Det ska finnas fyra skyltar, se bilaga 6.

Det ska finnas en parkeringsplats, se bilaga 6.

Det ska finnas tre rastplatser med olika faciliteter enligt bilaga 6.

Skötselåtgärder:

Länsstyrelsens förvaltare ansvarar för underhåll av parkeringsplats och rastplatser, förutom för Skåneledens rastplats som sköts av Höörs kommun.

5.2 Vägvisning

Mål:

Minst en vägvisningsskylt med upplysning om reservatet ska finnas väster om reservatet, vid den väg som leder till parkeringen.

Skötselåtgärder:

Förvaltaren ansvarar för kontakten med Trafikverket.

5.3 Vägar, stigar och leder.

Mål:

Utmarkerade leder och stigar ska finnas i området. Se bilaga 6 för en karta över Skåneleden i Rövarekulan.

Skötselåtgärder:

Vid behov kan leder eller stigar anläggas av förvaltaren eller med förvaltarens medgivande om det behövs för friluftsliv, rekreation och/eller utbildning. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas på ett betydande sätt. Stigarna ska markeras.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Länsstyrelsens förvaltning eller den förvaltningen utser ansvarar idag för tömning och renhållning av torrtoalett och soptunnor vid den södra rastplatsen, se bilaga 6. Höörs kommun ansvarar för toalett och soptunnor vid Skåneledens rastplats i norr.

6 Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Siktgator för jakt får inte röjas. Fisket regleras inte i reservatsbeslutet, men eftersom det finns rödlistade och hotade arter i ån så bör fiske inte ske.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

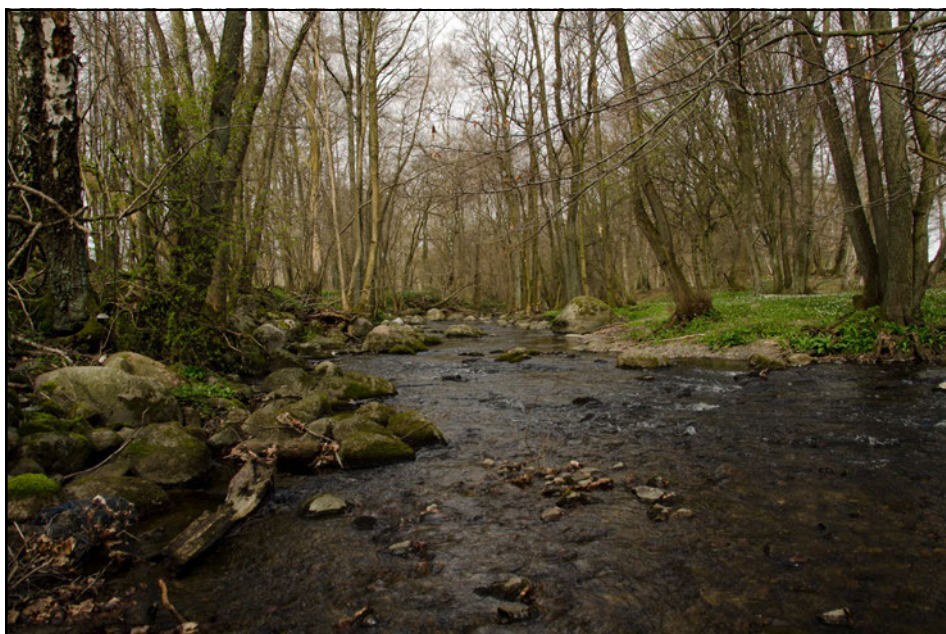

Foto Maria Sandell.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder. Inom Rövarekulans naturreservat bör inventeringar av växter, mossor, lavar, svampar och insekter ske.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen och/eller ny kunskap medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet
Markskötsel	Bete	Fortlöpande	1, 5, 6, 7 (eventuellt), 8	Förvaltaren	1
	Röjning	Vid behov	4, 6, 8	Förvaltaren	2
	Öppna upp och röj i skötselområde 1 (se bilaga 5)	Snarast	1	Förvaltaren	1
	Naturvårdsbränning	Fortlöpande	6	Förvaltaren	1
	Slätter	Fortlöpande	6, 7	Förvaltaren	1
	Veteranisering	Fortlöpande	2, 3, 8 (eventuellt)	Förvaltaren	2
	Skapa död ved	Fortlöpande	2, 3	Förvaltaren	2
	Plockhuggning	Fortlöpande	2, 3	Förvaltaren	2
Anläggningar	Underhåll av informationskyltar	Fortlöpande	Se bilaga 6	Förvaltaren	1
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Fortlöpande	Hela området	Förvaltaren	1
	Underhåll av vägvisningsskylt	Fortlöpande	Utanför reservatet	Förvaltaren	1
	Underhåll av Skåneleden med vindskydd och övriga anläggningar	Fortlöpande	Se bilaga 6	Höörs kommun	1
	Underhåll av övriga leder och anläggningar	Fortlöpande	Se bilaga 6	Förvaltaren	1
	Underhåll av parkering	Fortlöpande	Se bilaga 6	Förvaltaren	1

11 Källor

Artportalen (2013) Artdatabanken. Tillgänglig från [<http://www.artportalen.se>; artdatabanken och naturvårdsverket].

Hämtad 2013-09-15

Bager, H. och Persson, A. (2009) Skånes rikkärr. Länsstyrelsen i Skåne län.

Lantmäteristyrelsens arkiv, geometrisk avmätning Mariannelund, Gårdarp, Gudmuntorp. Härads-ekonomiska kartan 1910-15, Generalstabskartan 1865.

Länsstyrelsen i Hallands län (2002) Bokskogens historia och dynamik i Biskopstorp och Dölestorp—resultat från makrofossilstudier. Tillgänglig från [http://www.lansstyrelsen.se/halland/SiteCollectionDocuments/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/halmstad/blivande-biskopstorp/Meddelande2002_27Bokskogenshistoria.pdf].

Hämtad 20131025.

Länsstyrelsen i Malmö (1975) Skötselplan för naturreservatet Rövarekulan.

Länsstyrelsen i Skåne län (2005) Bevarandeplan för Natura 2000-område Rövarekulan. Tillgänglig från [<http://www.lansstyrelsen.se/skane/SiteCollectionDocuments/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/natura-2000/hoor/rovkula.pdf>].

Hämtad 20131129

Länsstyrelsen i Skåne län (2011) Förslag till ändringar inom Natura 2000-området Rövarekulan (SE0430097) i Höörs kommun.

Länsstyrelsen i Skåne län (2013a) Rövarekulan. Tillgänglig från [http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/hoor/roharekulan/Pages/_index.aspx].

Hämtad 20131025

Länsstyrelsen i Skåne län (2013b) Bråån. Tillgänglig från [http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/ovriga_skyddsformer/nationellt-vardefulla-vatten/vattenbeskrivning/Pages/Braan.aspx].

Hämtad 20131128

Mattiasson, G. (2008) Snyltrötter i Sverige - en aktuell översikt. Svensk Botanisk tidskrift, vol. 102, häfte 6.

Niklasson, M. och Nilsson, S.G. (2005) Skogsdynamik och arters bevarande: bevarandebiologi, skogshistoria, skogsekologi och deras tillämpning i Sydsveriges landskap. Studentlitteratur.

Ringsjöbygdens fågelskådare (2012) Rövarekulan. Tillgänglig från [<http://www.gjuse.se/fagellokaler/hoor.html>].

Hämtad 2013-10-25

Strand, L. (2013) Inventering av dagflygande storfjärilar 2013—i Skåne län. Länsstyrelsen i Skåne.

UCforLife (2012) Måarmusslans återkomst - Presentation av värdfiskstudier. Tillgänglig från
[<http://www.ucforlife.se/?p=3728>]
Hämtad 20140225.

Foto Maria Sandell.

Bilaga 1. Rödlistade arter

Rödlistade arter enligt ArtDatabankens rödlista från 2010, som har observerats inom naturreservatet Rövarekulan under de senaste 25 åren (Artportalen, 2013; Länsstyrelsen i Skåne län, 2005; Skånes Mykologiska Förening, muntligen). Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2010, där NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist. Senaste observationsdatumerna har lagts till för observationer från Artportalen.

Artgrupp	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori	Senaste observationsdatum
- Kärleväxter	<i>Adoxa moschatellina</i>	desmeknopp	NT	
	<i>Blymus compressus</i>	plattsäv	NT	
	<i>Bromus benekei</i>	strävlösa	VU	
	<i>Corydalis cava</i>	hålnunneört	NT	20120422
	<i>Epipactis Phyllantes</i>	kal knipprot	VU	
	<i>Festuca altissima</i>	skogssvingel	VU	19930619
	<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	VU	
	<i>Geranium palustre</i>	kärnäva	EN	20100708
	<i>Hypericum montanum</i>	bergjohannesört	NT	
	<i>Leontodon hispidus</i>	sommarfibbla	NT	
	<i>Orobancha reticulata</i>	tistelsnyltrot	EN	
	<i>Potentilla anglica</i>	revig blodrot	VU	19940607
	<i>Thalictrum simplex</i>	backruta	NT	
	<i>Ulmus glabra</i>	alm	VU	
- Blötdjur	<i>Unio crassus</i>	tjockskalig målmussla	EN	
- Tvåvingar	<i>Bibio venosus</i>	smalbent hårmygga	VU	2120528
	<i>Oxycera nigricornis</i>	mindre strömvapenfluga	VU	20100724
	<i>Oxycera fallenii</i>	strömvapenfluga	RE	20130717
- Skalbaggar	<i>Atheta pfaundleri</i>		DD	20010507
	<i>Hypulus quercinus</i>	ekbrunbagge	NT	19990608
	<i>Plateumaris rustica</i>		NT	20120528
- Mossor	<i>Philonotis calcarea</i>	kalkkällmossa	NT	20100617
- Lavar	<i>Bacidia rosella</i>	rosa lundlav	NT	
	<i>bacidina phacodes</i>	liten lundlav	NT	
	<i>Cladonia parasitica</i>	dvärgbägarlav	NT	
	<i>Gyalecta flotowii</i>	blek kraterlav	NT	
	<i>Gyalecta ulmi</i>	Almlav	NT	
	<i>Lecanora glabrata</i>	bokkantlav	NT	
	<i>Megalaria grossa</i>	ädellav	VU	
	<i>Opegrapha ochrocheila</i>	orange pudrar klotterlav	NT	
	<i>Opegrapha vermicellifera</i>	stiftklotterlav	VU	
	<i>Pertusaria multipuncta</i>	violettblå porlav	VU	
	<i>Pyrenula nitida</i>	bokvårtlav	NT	
	<i>Sclerophora peronella</i>	liten blekspik	NT	

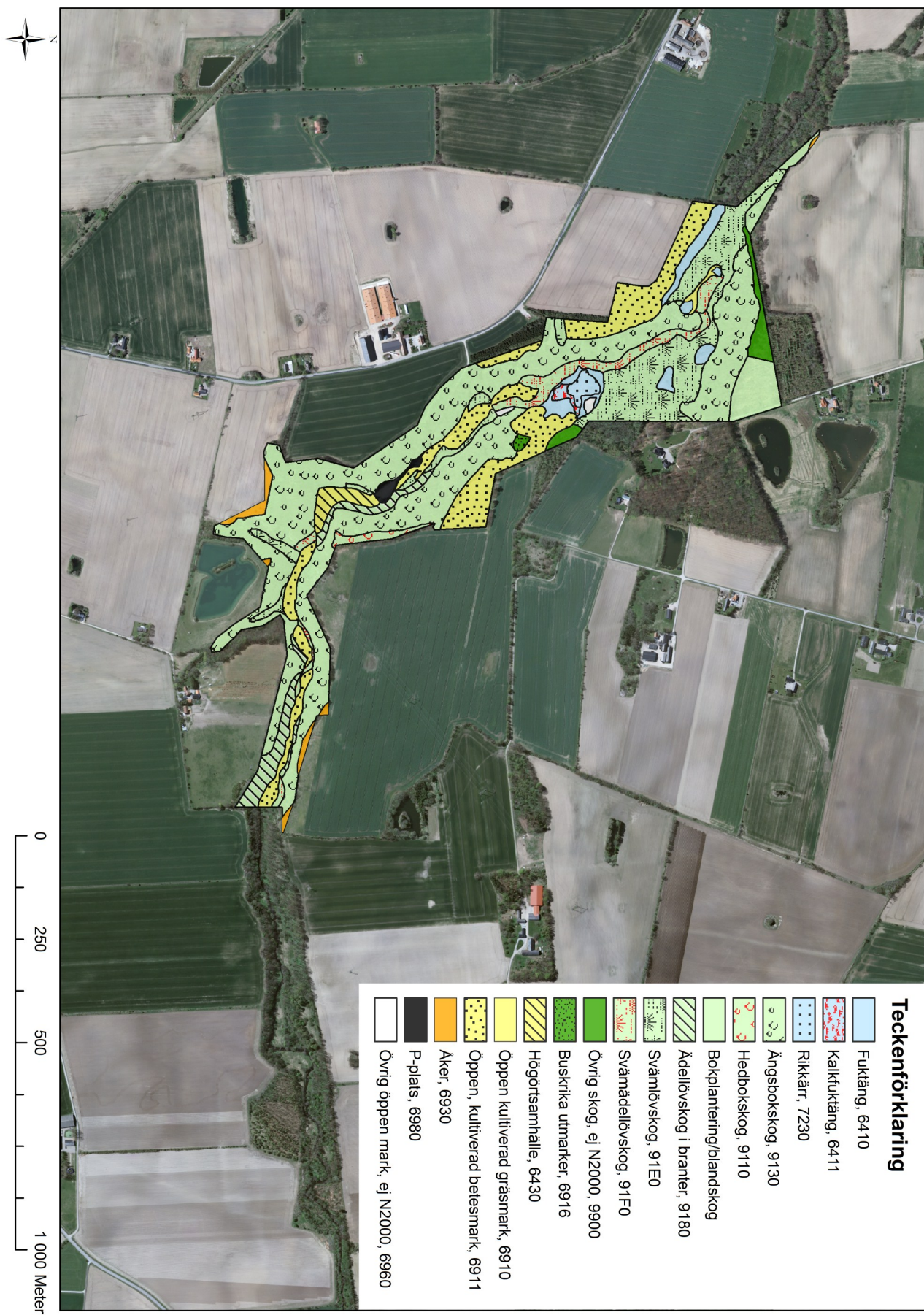
Fortsättning tabell, bilaga 1. Hotkategorierna är: NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist.

Artgrupp	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hot-kategori	Senaste observations-datum
-Svampar	<i>Amanita ceciliae</i>	jättekamskivling	NT	20050821
	<i>Amanita franchetii</i>	gulbrämad flugsvamp	VU	20050821
	<i>Boletus appendiculatus</i>	bronssopp	NT	
	<i>Boletus fechtneri</i>	sommarsopp	VU	20010813
	<i>Boletus pulverulentus</i>	bläcksopp	VU	
	<i>Boletus queletii</i>	flamsopp	VU	20010903
	<i>Clavaria rosea</i>	rosenfingersvamp	NT	20060919
	<i>Cortinarius anserinus</i>	bokspindling	VU	
	<i>Cortinarius caeruleus</i>	blå lökspindling	VU	20050911
	<i>Cortinarius humicola</i>	Fjällig spindling	VU	
	<i>Cortinarius nanceiensis</i>	bananspindling	NT	20041003
	<i>Cortinarius olearioides</i>	saffransspindling	NT	20090912
	<i>Cortinarius phaeosmus</i>	muskotspindling	NT	20041010
	<i>Cortinarius praestans</i>	jättespindling	NT	20060920
	<i>Cortinarius pseudovulpinus</i>	liten rävspindling	EN	20080922
	<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungssvamp	NT	20050915
	<i>Gymnopus erythropus</i>	rödfotad nagelskivling	NT	20060919
	<i>Gymnopus fusipes</i>	räfflad nagelskivling	NT	20050821
	<i>Hygrocybe citrinovirens</i>	gröngul vaxskivling	VU	
	<i>Hygrophorus chrysodon</i>	gulprickig vaxskivling	NT	20050821
	<i>Hygrophorus mesotephrus</i>	bokvaxskivling	NT	
	<i>Hygrophorus nemoreus</i>	lundvaxskivling	NT	20041010
	<i>Hygrophorus poetarum</i>	balsamvaxskivling	VU	20060919
	<i>Lactarius acris</i>	skarp rökriska	NT	20030717
	<i>Lactarius rubrocinctus</i>	rödbandsriska	NT	20030717
	<i>Porphyrellus porphyrosporus</i>	dystersopp	NT	
	<i>Ramaria botrytis</i>	druvfingersvamp	NT	20061004
	<i>Ramaria mairei</i>	blek fingersvamp	VU	20061004
	<i>Ramaria sanguinea</i>	fläckfingersvamp	VU	20061004
	<i>Ramariopsis crocea</i>	saffransfingersvamp	VU	20110905
	<i>Ramariopsis pulchella</i>	violfingersvamp	VU	20061004
	<i>Russula carpini</i>	avenbokskremla	NT	20060824
	<i>Russula viscida</i>	klibbkremla	DD	20061004
	<i>Strobilomyces strobilaceus</i>	fjällsopp	NT	
	<i>Tricholoma orirubens</i>	rodnande musseron	VU	2006-10-09
	<i>Xerula longipes</i>	brunluddig roting	NT	20060824

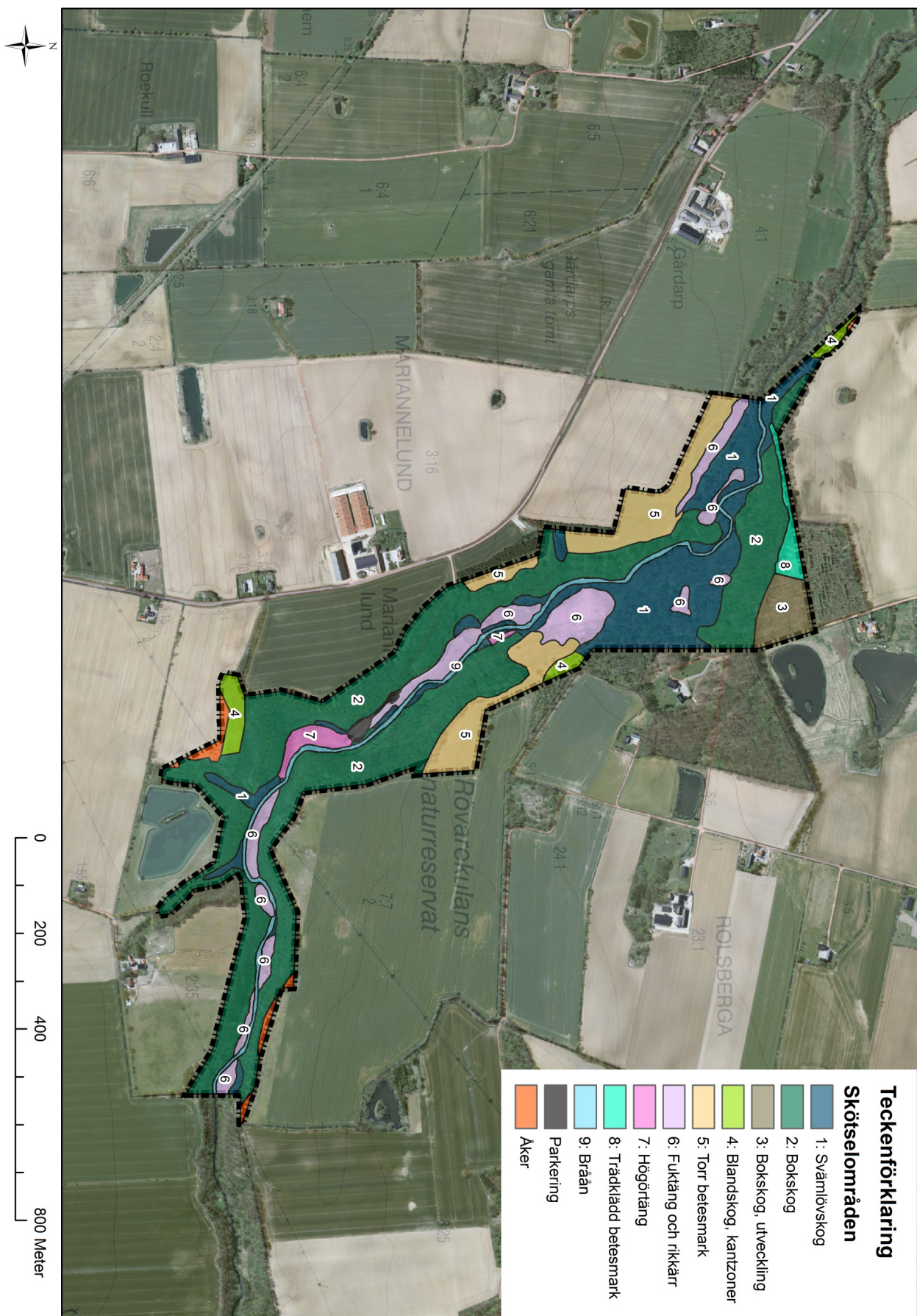
Bilaga 2. Områdesavgränsning för Rövarekulans naturreservat.

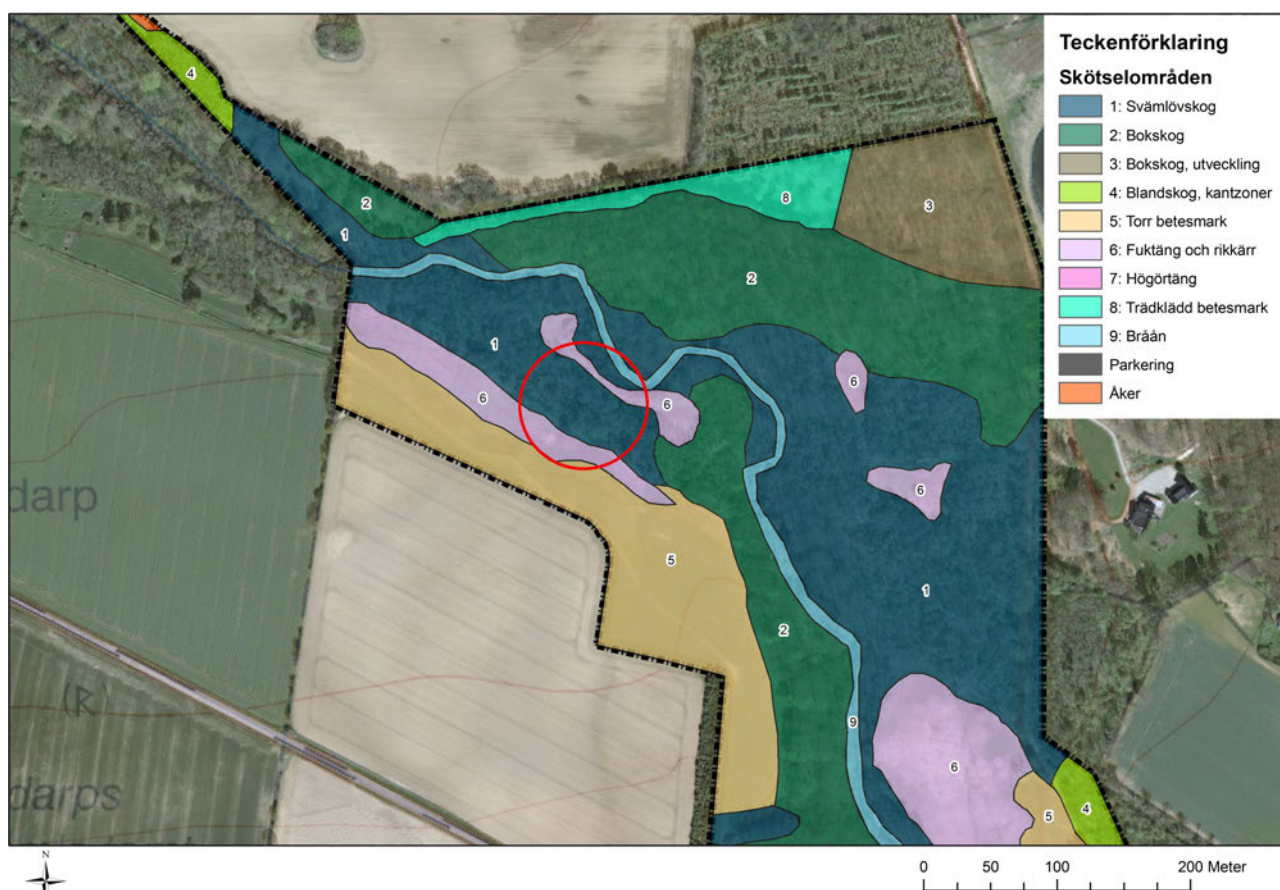
Bilaga 3. Natura 2000-naturtyper, samt övriga naturtyper inom reservatet.

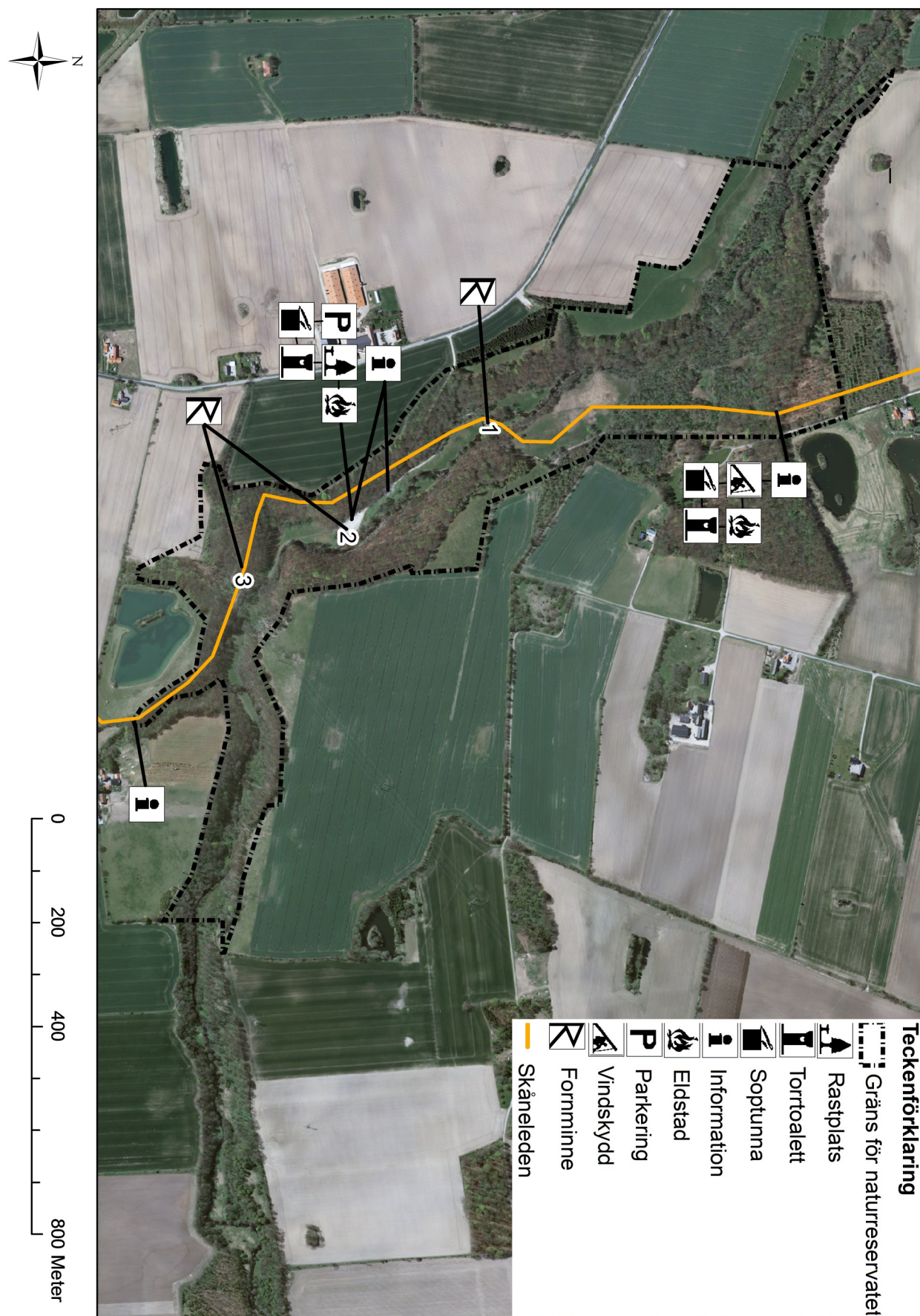
Bilaga 4: Skötselområden för Rövarekulans naturreservat.

Bilaga 5. Skötselområde 1: förslag att öppna upp i svämlövskogen för att minska skuggeffekten i skötselområde 5 och 6. Den runda ringen markerar det område där öppningen är tänkt att ske.

Bilaga 6. Anläggningar och fornminnen i Rövarekulans naturreservat.

Naturreservatet Rövarekulan i Höörs kommun syftar bland annat till att säkerställa den höga biologiska mångfalden i området genom att bevara och utveckla ädellövskogen och de öppna gräsmarkerna samt genom att tillåta fri utveckling av svämlövskogarna.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane